

Tisková zpráva

Občané o ústavních pravomocích prezidenta – leden 2020

- ⊙ Tři pětiny veřejnosti (60 %) se přiklání k tomu, že současný rozsah pravomocí českého prezidenta by měl zůstat zachován.
- ⊙ V české společnosti převládá názor (54 % dotázaných), že prezident by měl mít pravomoc samostatně rozhodnout o udělení amnestie, milosti či zmírnění trestu odsouzeným osobám.
- ⊙ Více než dvě třetiny (67 %) občanů souhlasí, aby prezident měl pravomoc samostatně rozhodovat o propůjčení a udělení státních vyznamenání. Pouze 3 % respondentů vyjádřilo názor, že propůjčování a udělování státních vyznamenání nemá být v pravomoci prezidenta ČR.
- ⊙ Téměř tři čtvrtiny (73 %) dotázaných uvedly, že prezident by měl mít pravomoc rozpustit Poslaneckou sněmovnu a vypsat nové volby pouze ve výjimečných případech vymezených Ústavou.
- ⊙ To, že prezident ČR by měl mít právo odmítnout parlamentem přijatý zákon (tzv. právo veta), ale parlament by měl mít možnost toto veto přehlasovat početnější většinou, uvedla více než polovina respondentů (52 %).

Zpracovala:

Naděžda Čadová

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 588; e-mail: nadezda.cadova@soc.cas.cz

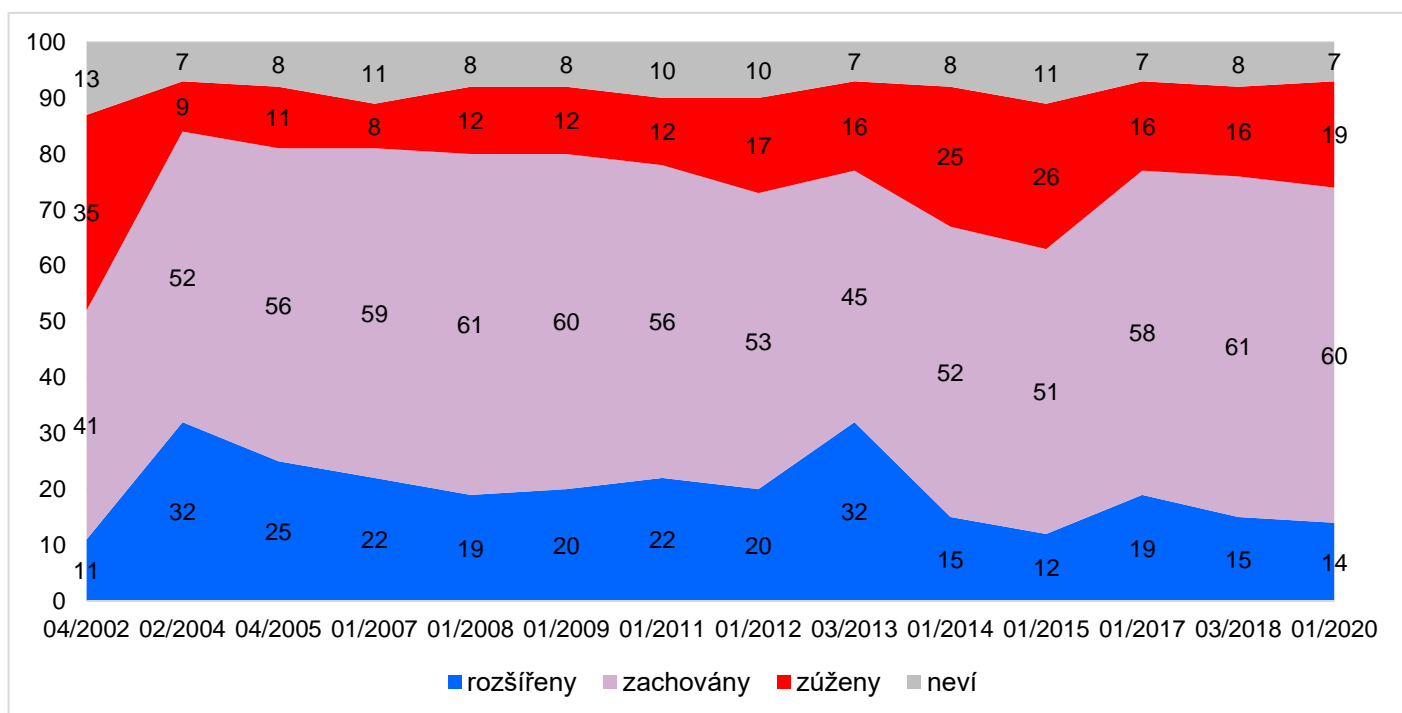

V lednovém šetření Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR, v.v.i. zjišťovalo, jaký je postoj občanů k ústavním pravomocím prezidenta republiky. Tématem otázek byl jak obecný názor na rozsah ústavních pravomocí prezidenta, tak názory na některé konkrétní pravomoci, jakými jsou udělování amnestie či milosti nebo zmírňování trestu, zastavování soudního řízení, jmenování a odvolávání rektorů a jmenování profesorů, propůjčování a udělování státních vyznamenání, rozpuštění Poslanecké sněmovny, používání práva veta, jmenování bankovní rady České národní banky a jmenování soudců Ústavního soudu.

Nejprve jsme se obecně zajímali o to, jaký by měl být podle české veřejnosti rozsah pravomocí českého prezidenta. Jak ukazuje graf 1, v české veřejnosti je nejsilněji zastoupen názor, že stávající pravomoci prezidenta republiky mají být zachovány (60 %). Zhruba jedna sedmina (14 %) českých občanů uvádí, že by pravomoci prezidenta měly být rozšířeny, a necelá dvacatina (19 %) uvedla opačný názor, tedy že by měly být zúženy. Necelá desetina oslovených (7 %) se k položené otázce neuměla vyjádřit a zvolila možnost „nevím“.

V české společnosti dlouhodobě převládá názor, že stávající pravomoci českého prezidenta by měly zůstat zachovány, který je dominantní po celou dobu sledování, tj. od roku 2002. Oproti minulému šetření z března 2018 se tento podíl statisticky významně nezměnil a k statisticky významné změně nedošlo ani v podílech těch, kteří si přejí nějakou změnu, a to jak ve smyslu rozšíření, tak i zúžení stávajících prezidentských pravomocí. V dlouhodobém časovém horizontu je přes některé výkyvy patrný pokles podílu občanů, kteří by preferovali rozšíření pravomocí prezidenta.

Graf 1: Pravomoci prezidenta by měly být...¹ (v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Názor, že stávající pravomoci prezidenta by měly být rozšířeny, vyjadřovali častěji dotázaní ve věku 45 až 59 let, lidé, kteří se sami zařadili na levou stranu politického spektra, a potenciální voliči ANO, SPD nebo Trikolóry. Zúžení pravomocí prezidenta by častěji uvítali respondenti ve věku 20 až 29 let, se středním vzděláním s maturitou, dotázaní, kteří se sami na škále politické orientace řadili jednoznačně k pravici a ve volbách by svůj hlas dali ODS, TOP 09 nebo Pirátům. Zachování současných pravomocí častěji preferují lidé starší 60 let a řadí se na škále politické orientace do středu. Názory respondentů na pravomoci prezidenta se také velmi výrazně lišily podle důvěry k prezidentovi. Ti, kdo mu důvěřují, jsou častěji pro rozšíření (23 %) nebo zachování (64 %) současných pravomocí, než pro jejich zúžení (6 %), zatímco u skupiny nedůvěřujících je pro zúžení pravomocí prezidenta 34 % dotázaných, pro zachování 54 % a pro rozšíření pouze 5 %.

Tabulka 1: Prezident má mít pravomoc ...² (v %)

a) udělit amnestii, milost či zmírnit trest odsouzeným

	únor 2004	leden 2012	březen 2013	leden 2014	leden 2015	leden 2017	březen 2018	leden 2020
ano, ale jen se souhlasem jiné politické instituce	43	41	53	46	44	38	42	36
ano, samostatně	46	44	23	34	38	50	49	54
ne	9	10	20	17	15	8	7	8

¹ Otázka: „Myslíte si, že by měly být pravomoci prezidenta rozšířeny, zúženy, nebo by měly zůstat tak, jak je tomu nyní?“

² Otázka: „Domníváte se, že prezident ČR má mít pravomoc: a) udělit amnestii, milost či zmírnit trest odsouzeným osobám, c) zastavit soudní řízení proti obviněným g) jmenovat a odvolávat rektory veřejných vysokých škol a jmenovat profesory, h) propůjčovat a udělovat státní vyznamenání?“ Varianty odpovědí: ano, samostatně; ano, ale jen se souhlasem jiné politické instituce; ne; neví.

b) zastavit soudní řízení proti obviněným

	únor 2004	leden 2012	březen 2013	leden 2014	leden 2015	leden 2017	březen 2018	leden 2020
ano, ale jen se souhlasem jiné politické instituce	33	39	39	37	43	38	41	36
ano, samostatně	22	25	16	22	21	25	25	32
ne	38	29	41	36	31	29	28	28

c) jmenovat a odvolávat rektory veřejných vysokých škol a jmenovat profesory

	leden 2015	leden 2017	březen 2018	leden 2020
ano, ale jen se souhlasem jiné politické instituce	45	41	44	39
ano, samostatně	25	28	32	32
ne	21	21	16	22

d) propůjčovat a udělovat státní vyznamenání

	leden 2015	leden 2017	březen 2018	leden 2020
ano, ale jen se souhlasem jiné politické instituce	41	34	33	29
ano, samostatně	53	58	62	67
ne	3	4	3	3

Pozn.: Dopočet do 100 % ve sloupcích tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Více než polovina českých občanů (54 %) si myslí, že by český prezident měl mít pravomoc udělit amnestii, milost či zmírnit trest odsouzeným osobám, a to samostatně, další více než třetina dotázaných (36 %) vyjádřila názor, že prezident by měl mít pravomoc udělit amnestii, milost či zmírnit trest odsouzeným osobám se souhlasem jiné politické instituce. Pouze necelá desetina (8 %) uvedla, že udělení amnestie, milosti a zmírnění trestu odsouzeným osobám vůbec nemá být v pravomoci prezidenta.

V porovnání s minulým šetřením z března 2018 mírně posílil názor, že by český prezident měl mít pravomoc udělit amnestii, milost či zmírnit trest odsouzeným zcela samostatně (nárůst o 5 procentních bodů), a má tak v současnosti nejvyšší podporu za celou dobu sledování, tj. od roku 2004. V porovnání s minulým šetřením naopak poklesl podíl respondentů, kteří by tuto pravomoc prezidentovi přiznali pouze v případě souhlasu jiné politické instituce (pokles o 6 procentních bodů) a je rovněž nejnižší za celou dobu sledování, i když statisticky srovnatelného výsledku bylo dosaženo ještě v lednu 2017. Aktuální podíl dotázaných, kteří by prezidentovi tuto pravomoc zcela odejmuli, je srovnatelný s roky 2004, 2012, 2017 a 2018, ale nižší než v letech 2013 až 2015.

Více než třetina české veřejnosti (36 %) uvedla, že prezident by měl mít pravomoc zastavit soudní řízení proti obviněným, ale jen se souhlasem jiné politické instituce, další necelá třetina (32 %) občanů si myslí, že by měl mít pravomoc o této věci rozhodnout zcela samostatně. Názor, že zastavení soudního řízení vůbec nemá být v pravomoci prezidenta, zastává v současnosti více než čtvrtina (28 %) občanů.

Stejně jako v letech 2012, 2015, 2017 a 2018 převládá u české veřejnosti názor, že prezident by měl mít pravomoc zastavit soudní řízení proti obviněným, a to se souhlasem jiné politické instituce. V porovnání se situací v březnu 2018 ale značně posílil názor, že by prezident měl mít pravomoc o této věci rozhodnout zcela samostatně (nárůst o 7 procentních bodů), a naopak poklesl podíl těch, kteří by k tomu vyžadovali souhlas jiné instituce (pokles o 5 procentních bodů). Podíl těch, kteří by prezidentovi tuto pravomoc vůbec nepřiznali, je od roku 2015 v podstatě stabilní a srovnatelný byl ještě v lednu 2012, zatímco v únoru 2004, březnu 2013 a lednu 2014 byl vyšší.

Ve výzkumu jsme se dále zajímali o to, zda by podle české veřejnosti měl mít český prezident pravomoc jmenovat a odvolávat rektory veřejných vysokých škol a jmenovat profesory. Téměř třetina (32 %) občanů se domnívá, že by prezident měl mít pravomoc samostatně jmenovat a odvolávat rektory veřejných vysokých škol a jmenovat profesory, necelé dvě pětiny (39 %) si myslí, že by tak měl činit pouze se souhlasem jiné politické instituce, a více než pětina (22 %) oslovených vyjádřila názor, že by to vůbec nemělo být pravomocí českého prezidenta.

V porovnání se šetřením z ledna 2018 mírně posílil názor, že prezident by tuto pravomoc vůbec neměl mít (nárůst o 6 procentních bodů), a naopak poklesl podíl respondentů, kteří by tuto prezidentskou pravomoc podmínili souhlasem jiné instituce (pokles o 5 procentních bodů). Podíl občanů, podle kterých by prezident měl mít pravomoc jmenovat a odvolávat rektory veřejných vysokých škol a jmenovat profesory zcela samostatně, se v porovnání s březnem 2018 nezměnil, ale je vyšší než v letech 2015 a 2017.

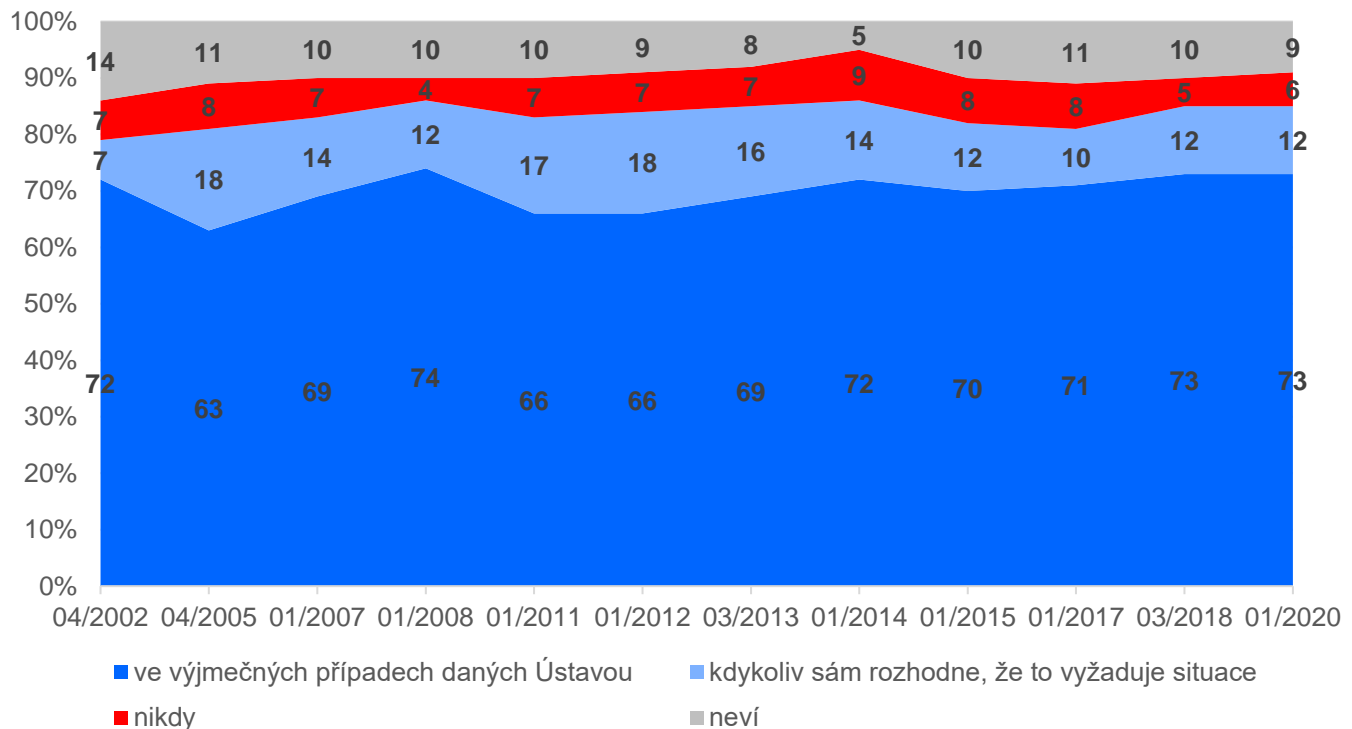
S tím, aby prezident zcela samostatně propůjčoval a uděloval státní vyznamenání, souhlasí asi dvě třetiny (67 %) českých občanů, 29 % si myslí, že by tak měl činit pouze se souhlasem jiné politické instituce. Pouze 3 % respondentů vyjádřila názor, že propůjčování a udělování státních vyznamenání nemá být v pravomoci prezidenta ČR.

V porovnání se šetřením z března 2018 mírně přibýlo (o 5 procentních bodů) těch, kteří souhlasí s tím, aby tuto pravomoc měl prezident zcela samostatně. V dlouhodobém srovnání je patrný setrvalý nárůst podílu občanů, kteří souhlasí s tím, aby tuto pravomoc prezident vykonával zcela samostatně (mezi roky 2015 a 2020 o 14 procentních bodů), který je kompenzován poklesem těch, kteří by vyžadovali souhlas jiné politické instituce. Podíl respondentů, kteří by tuto pravomoc prezidentovi vůbec nepřiznávali, zůstává setrvale velmi nízký.

K tomu, aby měl prezident většinu sledovaných pravomocí zcela ve svých rukou a mohl tedy o nich rozhodovat samostatně, se častěji přiklonili voliči ANO, souhlas další instituce by častěji vyžadovali voliči ODS. Názor, že by zkoumané pravomoci prezident vůbec neměl mít, se častěji objevil u respondentů ve věku 20 až 29 let, lidí s vysokoškolským vzděláním a voličů Pirátů. Pravomoc rozhodovat samostatně by častěji prezidentovi přisoudili lidé, kteří mu současně vyjadřují důvěru, naopak dotázaní, kteří prezidentovi nedůvěřují, častěji uváděli, že sledované pravomoci by měly být prezidentovi úplně odebrány.

V lednovém výzkumu jsme se dále zaměřili na pravomoci prezidenta ve vztahu k Poslanecké sněmovně, České národní bance a Ústavnímu soudu.

Graf 2: Pravomoc prezidenta rozpustit Poslaneckou sněmovnu a vypsat nové volby³ (v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

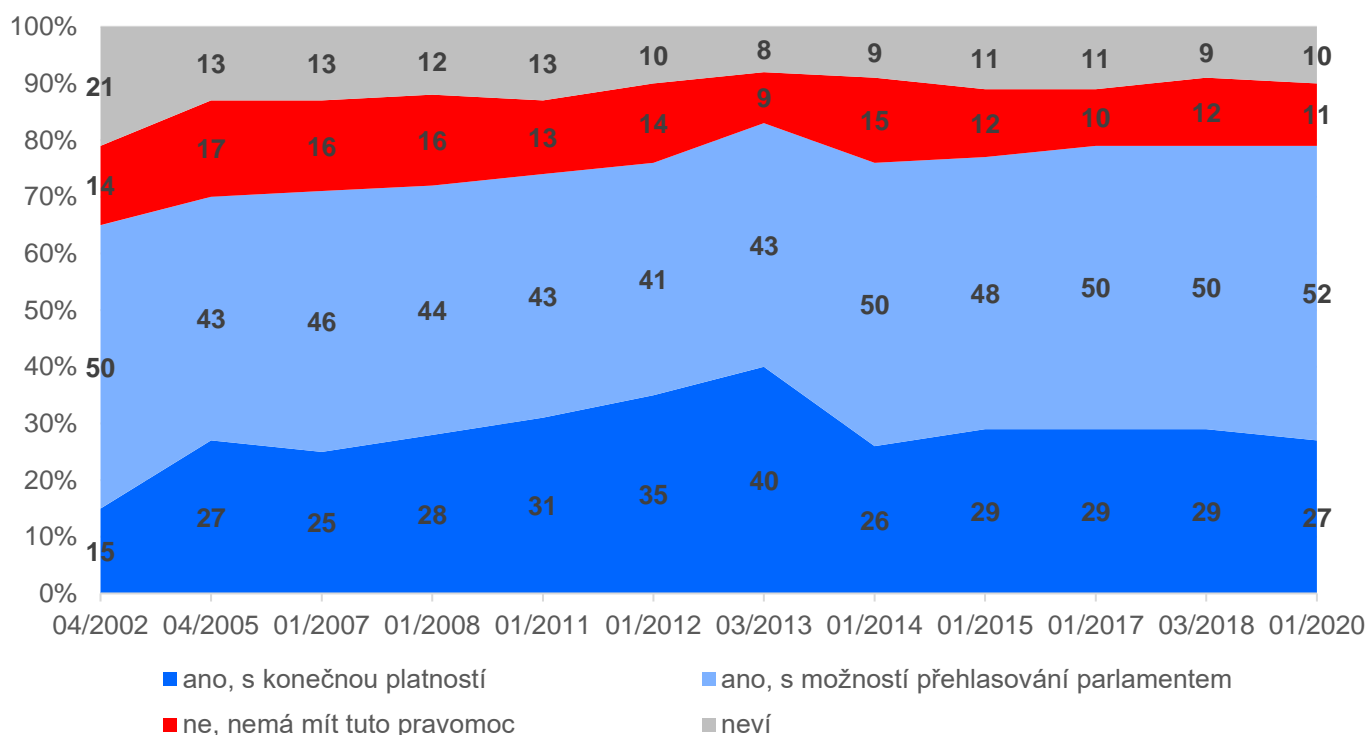
Téměř tři čtvrtiny českých občanů (73 %) si přejí, aby pravomoc prezidenta rozpustit Poslaneckou sněmovnu a vyhlásit nové volby byla vyhrazena jen pro výjimečné případy dané Ústavou, více než desetina (12 %) by prezidentovi dovolila použít ji kdykoli podle svého uvážení. Pouze přibližně dvacetina (6 %) respondentů uvedla, že je zcela proti existenci této pravomoci.

V porovnání s posledním výzkumem realizovaným v březnu 2018 nedošlo v názorech české veřejnosti na tuto pravomoc k žádnému výraznějšímu posunu a od roku 2014 tak zůstává rozložení názorů českých občanů na tuto otázku víceméně stabilní.

Lidé starší 60 let, dotázaní s vysokoškolským vzděláním, dobrou životní úrovní, pracovníci ve vedoucích funkcích, podnikatelé a živnostníci a respondenti hlásící se na škále politické orientace k pravému středu častěji vyslovili názor, že prezident má mít možnost tuto pravomoc využívat jen ve výjimečných případech vymezených Ústavou. Občané, kteří nedůvěřují současnému prezidentovi, si pak častěji myslí, že by tuto pravomoc neměl mít nikdy. Potenciální voliči KSČM a dotázaní, kteří podle svých slov prezidentovi „rozhodně důvěřují“, si častěji myslí, že by prezident měl mít pravomoc rozpustit Poslaneckou sněmovnu kdykoli se sám rozhodne, že to vyžaduje politická situace.

³ Otázka: „Za jakých okolností má mít prezident pravomoc rozpustit Poslaneckou sněmovnu a vypsat nové volby? Nikdy, jen ve výjimečných případech vymezených Ústavou, nebo kdykoli sám rozhodne, že to politická situace vyžaduje?“

Graf 3: Pravomoc prezidenta zamítnout parlamentem přijatý zákon⁴ (v %)

Poznámka: Do dubna 2005 bylo znění otázky následující: „Má mít prezident pravomoc odmítnout parlamentem přijatý zákon (tzv. právo veta)? Ano, s konečnou platností, ano, ale parlament by měl mít možnost toto veto přehlasovat početnější většinou, nebo ne?“

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Graf 3 se týká pravomoci prezidenta zamítnout zákon přijatý parlamentem, tj. uplatnit právo veta. Pro aktuálně platnou ústavní možnost prezidenta vetovat zákon, o němž znovu hlasuje a může jej proti vetu prezidenta potvrdit Poslanecká sněmovna, se vyslovila o málo více než polovina dotázaných (52 %). Alternativnímu řešení, že by prezident mohl vetovat zákony s konečnou platností, je otevřena více než čtvrtina českých občanů (27 %). Pouze o málo více než desetina (11 %) respondentů pak vyjádřila názor, že odmítnutí parlamentem přijatého zákona (tzv. právo veta) by vůbec nemělo být v pravomoci prezidenta.

V porovnání s výzkumem realizovaným v březnu 2018 nedošlo k žádné statisticky významné změně. V letech 2007 až 2013 v české společnosti postupně sílil názor, že prezident by měl mít možnost přijatý zákon vetovat s konečnou platností, v šetření z roku 2014 došlo ale k obratu a podíl zastánců tohoto názoru se vrátil na úroveň z roku 2007. V současné době zastává tento názor o 13 procentních bodů méně občanů než v roce 2013. Naopak názor, že prezident by měl mít možnost odmítnout zákon přijatý parlamentem, ale parlament by měl mít možnost toto veto přehlasovat početnější většinou, vyjadřuje v současnosti více lidí než v letech 2005 až 2013. Rozložení názorů veřejnosti na tuto otázku zůstává od roku 2015 v podstatě stabilní.

Respondenti, kteří se sami zařadili na pravý okraj politického spektra, voliči ODS, KDU-ČSL a TOP09 a ti, kteří prezidentovi rozhodně nedůvěřují, častěji vyjadřovali názor, že prezident by vůbec neměl mít pravomoc odmítnout parlamentem přijatý zákon.

Názor, že by prezident měl mít právo veta, ale parlament by zároveň měl mít možnost toto veto přehlasovat početnější většinou, častěji uváděli respondenti ve věku 20 až 29 let, se vzděláním středním s maturitou nebo vysokoškolským,

⁴ Otázka: „Má mít prezident pravomoc odmítnout parlamentem přijatý zákon (tzv. právo veta)? Ano, s konečnou platností; ano, ale parlament by měl mít možnost toto veto přehlasovat početnější většinou; ne, prezident nemá mít tuto pravomoc?“

lidé řadící se na škále politické orientace k pravému středu, dotázaní, kteří se spíše zajímají o politiku, a lidé spíše nedůvěřující současnému prezidentovi.

Lidé řadící se jednoznačně k levici a ti, kteří by podle svých slov ve volbách odevzdali svůj hlas KSČM, SPD nebo ANO, se častěji domnívali, že prezident by měl mít pravomoc odmítnout parlamentem přijatý zákon, a to s konečnou platností. Stejný názor častěji zastávají také lidé, kteří v našem šetření vyjádřili prezidentovi svoji důvěru.

Pouze necelá desetina (9 %) českých občanů se domnívá, že by prezident měl mít právo jmenovat všechny členy i guvernéra České národní banky pouze na základě vlastního uvážení. Srovnatelný podíl respondentů (11 %) vyslovil názor, že jmenování členů bankovní rady by vůbec nemělo být v pravomoci prezidenta. Více než dvě pětiny dotázaných občanů (42 %) uvedly, že prezident by měl mít pravomoc jmenovat členy bankovní rady na základě svého vlastního uvážení a guvernéra ČNB se souhlasem předsedy vlády. Podle více než pětiny respondentů (22 %) má prezident jmenovat pouze část členů bankovní rady ČNB (například třetinu), zbytek by měl být jmenován jinými ústavními činiteli.

Tabulka 4: Role prezidenta při jmenování členů bankovní rady ČNB⁵ (v %)

	04/ 2002	01/ 2012	03/ 2013	01/ 2014	01/ 2015	01/ 2017	03/ 2018	01/ 2020
má jmenovat členy rady, ale guvernéra se souhlasem předsedy vlády	36	38	43	35	40	40	38	42
má jmenovat pouze část členů rady	19	21	19	23	23	20	19	22
má jmenovat členy rady i guvernéra dle vlastního uvážení	6	10	14	10	10	10	13	9
nemá jmenovat členy rady	13	11	8	13	10	11	10	11

Pozn.: Dopočet do 100 % ve sloupcích tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

V porovnání se situací v březnu 2018 mírně vzrostl podíl respondentů, kteří se domnívají, že prezident má sám jmenovat členy rady, ale guvernéra pouze se souhlasem předsedy vlády (o 4 procentní body), a naopak poklesl podíl těch, kteří by nechali na prezidentovi, aby členy rady i guvernéra jmenoval pouze na základě vlastního uvážení (rovněž o 4 procentní body). Aktuální výsledek je srovnatelný se situací v lednu 2017.

Názor, že prezident vůbec nemá jmenovat členy bankovní rady, se častěji objevoval u respondentů se základním vzděláním, dotázaných, kteří se vůbec nezajímají o politiku, těch, kdo prezidentovi rozhodně nedůvěřují, a voličů Pirátů.

Oslovení se středním vzděláním bez maturity nebo vyučení, lidé považující životní úroveň své domácnosti za špatnou, ti, kdo sami sebe na škále levice-pravice situují jednoznačně nalevo, důchodci, dotázaní důvěřující současnému prezidentovi a potenciální voliči SPD častěji vyjadřovali názor, že prezident má jmenovat všechny členy rady i guvernéra ČNB jen na základě vlastního uvážení.

Občané ve věku 45 až 59 let, oslovení, kteří se sami na škále politické orientace zařadili k levému středu nebo jednoznačně napravo, respondenti rozhodně důvěřující současnému prezidentovi a spíše se zajímající o politiku se častěji přiklonili k názoru, že prezident má jmenovat členy bankovní rady ČNB samostatně, ale guvernéra jen se souhlasem předsedy vlády.

⁵ Otázka: „Jak má podle Vás prezident jmenovat členy bankovní rady České národní banky? Má jmenovat všechny členy i guvernéra na základě vlastního uvážení, má jmenovat členy bankovní rady na základě svého uvážení a guvernéra ČNB se souhlasem předsedy vlády, má jmenovat pouze část členů (např. třetinu), zbytek by byl jmenován jinými ústavními činiteli, nemá jmenovat členy bankovní rady.“

Dotázaní s vysokoškolským vzděláním a voliči Pirátů a STAN se častěji přiklonili k tomu, že prezident má jmenovat pouze část členů bankovní rady ČNB.

Tabulka 5: Role prezidenta při jmenování soudců Ústavního soudu⁶ (v %)

	04/ 2002	04/ 2005	01/ 2007	01/ 2008	01/ 2011	01/ 2012	03/ 2013	01/ 2014	01/ 2015	01/ 2017	03/ 2018	01/ 2020
má jmenovat všechny soudce se souhlasem jiného ústavního činitele	44	36	34	33	37	39	41	41	44	42	42	46
má jmenovat pouze část soudců, zbytek jiní činitelé	17	22	24	25	22	22	24	26	25	20	20	24
má jmenovat všechny soudce sám	10	19	16	13	15	13	16	12	10	15	15	12
nemá jmenovat soudce ÚS	8	8	8	8	8	9	6	8	9	7	7	6

Pozn.: Dopočet do 100 % ve sloupcích tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Poslední tabulka se zabývá prezidentskou pravomocí jmenovat soudce Ústavního soudu. Téměř polovina (46 %) českých občanů upřednostňuje podmínění jmenování soudců souhlasem jiného ústavního činitele, zhruba čtvrtina populace (24 %) by si přála, aby prezident sám jmenoval jen část ústavních soudců a zbytek jiní činitelé, a konečně 12 % dotázaných by bylo pro systém, kdy prezident jmenuje všechny soudce sám pouze na základě vlastního uvážení. Proti pravomoci prezidenta jmenovat soudce ÚS se v aktuálním měření postavilo 6 % respondentů.

V porovnání s březnem 2018 mírně (o 4 procentní body) vzrostl podíl občanů, kteří by preferovali, aby prezident jmenoval všechny soudce se souhlasem jiného ústavního činitele, i těch, kteří by uvítali, kdyby prezident jmenoval pouze část soudců Ústavního soudu a zbytek jiní činitelé (rovněž o 4 procentní body). Podpora názoru, že prezident má jmenovat všechny soudce, ale pouze se souhlasem některého z vysokých současných ústavních činitelů, je v současnosti nejvyšší za celé sledované období, i když srovnatelného výsledku bylo dosaženo také v lednu 2002 a 2015.

Dotázaní, kteří současnému prezidentovi rozhodně nedůvěřují, častěji vyjádřili názor, že prezident by neměl mít pravomoc jmenovat soudce Ústavního soudu. Naopak respondenti starší 60 let, lidé se základním a středním vzděláním bez maturity nebo vyučení, dotázaní deklarující špatnou životní úroveň vlastní domácnosti, lidé, kteří se sami zařazují jednoznačně k levíci a ve volbách by podpořili ANO či SPD, a ti, kdo prezidentovi rozhodně důvěřují, častěji uváděli, že prezident by měl jmenovat všechny soudce Ústavního soudu na základě vlastního uvážení. Pro to, aby prezident jmenoval pouze část ústavních soudců, se častěji vyslovili respondenti s vysokoškolským vzděláním, lidé řadící se jednoznačně na pravou stranu politického spektra, dotázaní, kteří současnému prezidentovi rozhodně nedůvěřují, a voliči ODS. Názor, že prezident má jmenovat ústavní soudce se souhlasem některého z vysokých ústavních činitelů, se častěji objevoval u lidí se středním vzděláním s maturitou.

⁶ Otázka: „Jak má podle Vás prezident jmenovat soudce Ústavního soudu? Má jmenovat všechny ústavní soudce na základě vlastního uvážení, má jmenovat všechny ústavní soudce se souhlasem některého z vysokých ústavních činitelů (např. premiéra nebo předsedy některé z komor parlamentu), má jmenovat pouze část ústavních soudců, např. třetinu, zbytek by byl jmenován jinými ústavními činiteli, nebo nemá jmenovat soudce ústavního soudu?“

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v20-01</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>11. - 22. 1. 2020</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr a vážení dat:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Vážení dat:</i>	<i>Vzdělání X NUTS2, věk X NUTS2, pohlaví X kraj, velikost místa bydliště X věk, vzdělání X věk</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1052</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>182</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem- kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.7, PI.12, PI.13, PI.14, PI.16, PI.17</i>
<i>Kód zprávy:</i>	<i>pi200219</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>19. ledna 2020</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Naděžda Čadová</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.
